

Esplendor i eclipsi d'Olot

L'historiador Xavier Puigvert analitza la vila dels segles XVI i XVII

RAMON ESTÉBAN / Olot

● Al llarg dels segles XVI i XVII la vila d'Olot va experimentar una prosperitat econòmica, social i cultural que podia haver tingut conti-

nuïtat si no hagués estat per les guerres de finals del segle XVII. D'aquelles dècades d'esplendor, Olot ha conservat espais públics com ara el Firal, edificis com el convent del

Carme i l'hospital de Sant Jaume, i infraestructures tan importants com la carretera de Sant Cosme. Una monografia escrita per l'historiador Xavier Puigvert ho explica.

Fins ara, d'aquestes centúries n'existien només estudis parcials, per la qual cosa s'ha de considerar que el treball de Puigvert, *Els segles XVI i XVII* de la col·lecció Quaderns d'Història d'Olot (editada per l'Ajuntament i la Diputació), omple un buit de la historiografia local. L'autor ha reunit el material dispers i, sobretot, s'ha submergit en el tresor documental que han resultat ser els fons municipals de l'època, pràcticament inèdits, així com els textos notariais.

«El segle XVI va ser una època pròspera, entre altres raons perquè es va sortir d'una guerra civil en la qual Olot havia apostat pel bàndol vencedor [Joan II i Ferran el Catòlic]» explica Puigvert. Un cop d'ull a la demografia del moment ens ho corrobora: del miler d'habitants de l'edat mitjana, la vila havia passat a tenir-ne uns 350 el 1480, mentre que a mitjan segle XVII se'n comptabilitzaven uns 1.500. Reflex o causa de la puixança seria l'obertura de tallers tèxtils i del cuir, beneficiats per l'estabilitat social de què es gaudia. El Firal, l'hospital actual, la canalització de les aigües de Sant Roc cap a la vila, la carretera cap a Besalú per Sant Cosme i l'establiment dels carmelites i dels caputxins són fets que es produeixen llavors. Fins i tot els cèlebres gegants de la faràndula —avui un dels principals elements identitaris— s'esmenten documentalment

Xavier Puigvert (Olot, 1966) és llicenciat en història i treballa d'arxiver a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa. / R. E.

per primer cop en aquella època. No es pot oblidar tampoc la institució de l'Ajuntament, ja que el seu precedent, el Consell Municipal, es va anar consolidant en aquests dos segles, gràcies a la retallada del poder de l'abat de Ripoll.

Una altra tongada de guerres, ara pel domini del Rosselló, va frenar l'embranchida d'aquella Olot. En tenir el front tant a la vora, la vila va esdevenir una plaça estratègica per als espanyols, que hi acumulaven comandaments, tropes i ferits. «Va ser una sagnia econòmica que va provocar l'estancament d'Olot», analitza Puigvert.

Immigració occitana

● Cognoms que avui considerem «d'Olot, de tota la vida», com ara Vayreda, Coderch i Cardelús, van aparèixer a la Garrotxa els segles XVI i XVII procedents de diferents punts d'Occitània, segons Puigvert. El seu trasllat al sud dels Pirineus es va produir en el context d'una demanda de molta mà d'obra per part dels puixants tallers olotins, coincidint amb l'esclat de guerres religioses a França. Van ser bàsicament homes d'estaments socials molt modestos, que van anar a treballar sobretot en la reconstrucció de la vila i d'altres pobles de la comarca, malmesos arran de la Guerra Civil catalana del XV. «Es van integrar ràpidament a la societat local perquè, d'una banda, la semblança entre l'occità i el català els va permetre comunicar-se bé i, de l'altra, perquè molts es van casar amb dones d'aquí», explica l'historiador. Al marge dels occitans, al segle XVI també va arribar a Olot molta gent procedent de la resta de la península.